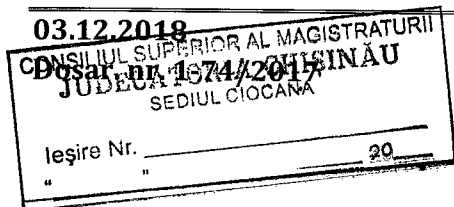

mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu, 24/1,
Republica Moldova
MD-2044, tel. (+373 22) 34 26 20,
tel./fax (+373 22) 44 10 90, e-mail: jci@justice.md

mun. Chișinău, Mihai Sadoveanu 24/1 Street,
Republic of Moldova
MD-2044, tel. (+373 22) 34 26 20,
tel./fax (+373 22) 44 10 90, e-mail: jci@justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

adresa: mun. Chișinău,
Str. Alexandru Lăpușneanu nr.28

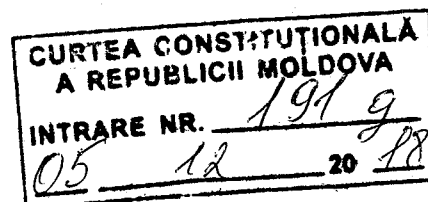
Prin prezenta, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unei sintagme din art.307 alin.(2) lit. c) din Codul penal, înaintată în cauza penală de învinuire a lui Andriaș Liliana de comiterea infracțiunii prevăzute la art.33, 307 alin.(2) lit. c) din Codul penal, aflată rolul instanței de judecată.

Anexe: dosarul pe 51 file:

- 1- Rechizitoriul, 27 file.
- 2- Cererea privind sesizarea Curții Constituționale, 6 file.
- 3- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate – 13 file.
- 4- Încheierea emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, la 19 noiembrie 2018 – 5 file.

Judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău,
sediul Ciocana

Bațalai Igor

34

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
mun. Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

S E S I Z A R E
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire **Afanas**

2. Prenume **Marin**

3. Funcția **avocat, apărător al inculpatului Liliana Andriaș**

4. Adresa **2001, mun. Chișinău str.Kiev,5**

5. Tel./fax **069187332**

Email: **afanasmarin@gmail.com**

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel..... 10. Fax

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notîtei Explicative)

12. Prezenta sesizare are ca obiect de examinare:

Verificarea constituționalității sintagmei “**soldată cu urmări grave**” din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. În procedura judecătoreiei Chișinău sediul Ciocana spre judecare în prima instanță se află cauza penală privind învinuirea ex-judecătorului Liliana Andriaș în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Conform ordonanței de punere sub învinuire din 27.01.2017 și a rechizitoriului, procurorul în Procuratura Anticorupție Octavian Iachimovschi o învinuiește pe ex-judecătorul Liliana Andriaș de săvârșirea faptei care rezumativ constă în aceea că dânsa ar fi pronunțat cu bună-știință două ordonanțe judecătorești irevocabile din data de 26.11.2012 și 01.07.2013 contrare legii .

Fapta prejudiciabilă comisă de către Liliana Andriaș, conform rechizitoriului, se exprimă prin ajutorul acordat și anume înlăturarea obstacolelor la realizarea infracțiunii de spălare de bani de către autori, având ca temei ordonanțele judecătorești, fiind înlăturate obstacolele la realizarea infracțiunii de spălarea banilor din Federația Rusă în alte state, caracterizate prin acordarea de asistență, în vederea transferului de bani prin sistemul bancar al Republicii Moldova, de către persoane care știau ori trebuia să știe că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinu sau a deghiza originea ilicită a mijloacelor bănești, fiind realizată o etapă componentă a procesului complex infracțional de spălarea banilor, care a implicat mai mulți participanți din diferite state, fapte care au afectat iremediabil actul de justiție și imaginea justiției din Republica Moldova.

Astfel, ex- judecătorul Liliana Andriaș este învinuită în pronunțarea cu bună-știință a unei hotărâri contrare legii, **soldată cu urmări grave**, prevăzută de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar **urmarile grave** au fost apreciate de procuror ca - acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, generînd o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele de judecată la nivel național.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII.

(A se vedea Partea a IV-a a Noțiiei Explicative)

14. Excepția de neconstituționalitate se ridică din motivul că sintagma “**soldată cu urmări grave**” din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal este neclară și imprevizibilă și contravine art. 1 alin. (3), art. 22 și art 23 alin. (2) din Constituție.

14.1. Argumentăm aceste afirmații aprin următoarele elemente de fapt și de drept.

A. ÎN DREPT

14.2. Prevederile relevante din Constituție.

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(1) [...]

(2) [...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos [...]

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) [...]

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) [...]

(2) [...]

(3) Prevederile aliniatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate de articolele 20-24.

(4) [...]

B. ÎN FOND

14.3. Luînd ca bază normele Constituției menționate supra considerăm că sintagma **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal este neconstituțională reieșind din următoarele.

14.4. **Astfel, Curtea Constituțională în hotărîrea nr. 4 din 07 februarie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 424 alin. (2), 431 alin. (1) pct. 1¹⁾ CPP și art. 362¹ CP a reținut**, că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, garantat de art. 1 alin. (3) din Constituție (§ 58 a hotărîrii).

Preeminența dreptului în materie penală exprimă, printre altele, asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor (§ 60 a hotărîrii).

Totodată, Curtea Constituțională în această hotărîre a menționat că incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie ansamblul de reguli juridice formulate într-o manieră clară, conchisă și precisă, conform garanțiilor calității legii... prevăzute de art. 23 din Constituție. Or calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale (§§ 60-63 a hotărîrii).

Sub acest aspect Curtea Constituțională s-a expus și în hotărîrea nr. 21 din 22 iulie 2016 (§§ 52-55 a hotărîrii). Mai mult, în această hotărîre Curtea Constituțională a subliniat faptul, că în jurisprudență sa și Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală. Atunci cînd un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de specialist (§ 63 a hotărîrii). Avînd în vedere specificul dreptului penal, Curtea Constituțională în această hotărîre a statuat că legiuitorului îi revine obligația să dea dovadă în actul de legiferare de exigențe sporite în respectarea principiului clarității și previzibilității legii. Or, persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal (§ 67 și § 71 a hotărîrii).

14.5. Sintagma **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal nu corespunde acestor cerințe ale principiului clarității și previzibilității legii penale garantat de art. 1 alin. (3), art. 22 și art 23 alin. (2) din Constituție.

14.6. Astfel, Codul penal nu stabilește înțelesul expresiei **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal așa cum, de exemplu definește proporțiile deosebit de mari, proporțiile mari, daunele considerabile și cele esențiale în art. 126 Cod penal.

14.7. Dispozițiile art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal de asemenea nu indică concret la acele **“urmări grave”** care pot rezulta din pronunțarea cu bună știință de către judecător a unei hotărîri, sentințe, decizii sau încheieri contrare legii.

14.8. De aceea circumstanța agravantă **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal are o natură estimativă și aprecierea existenței sau inexistenței **“urmărilor grave”** a fost lăsată de legiuitor la discreția procurorilor și instanțelor judecătorești să o facă în fiecare caz în parte.

14.9. Acest fapt în practică a dus la aprecierea ca **“urmări grave”** în cazul infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal a urmărilor prejudiciabile generate de infracțiunea prevăzută de art. 307 alin. (1) Cod penal.

14.9.1. De exemplu, procurorul l-a învinuit pe judecătorul Negruța V. în baza art. 307 alin. (1) Cod penal pentru faptul că el **“a comis acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, pronunțând cu bună-știință o încheiere contrară legii, contrar prevederilor art. 313 CPP... În consecință prin faptele comise de către judecătorul Negruța V. au fost afectate grav interesele generale ale justiției prin denigrarea imaginii autorității judecătorești.”** (pag. 1-3 a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 august 2018 în cauza penală a lui Negruța V. copia căreia anexată la cerere)

14.9.2. În altă cauză procurorul l-a învinuit pe judecătorul Vulpe V. în baza art. 307 alin. (1) Cod penal pentru faptul precum că el **“a săvârșit acțiunile care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, pronunțând cu bună-știință sentință contrară legii.”** (pag. 1-2 a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2011 în cauza penală a lui Vulpe V., copia căreia anexată la cerere)

14.9.3. Și în cauza penală a lui Sorbalo S. procurorul l-a învinuit pe acest judecător în baza art. 307 alin. (1) Cod penal pentru faptul precum că el **“a săvârșit acțiunile care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, pronunțând cu bună-știință la 15 august 2008 o încheiere contrară legii”**.

14.10. În ce privește aprecierea înțelesului expresiei **“soldată cu urmări grave”** prevăzute în art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal menționăm ca exemple următoarele cauze penale.

14.10.1. Judecătorul Nogai N. prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2014 menținută în vigoare prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, a fost condamnat în baza art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal pentru pronunțarea cu bună-știință a unei încheieri contrare legii soldată cu urmări grave **“exprimate prin știrbirea autorității puterii judecătorești în Republica Moldova, reprezentată prin instanțele de judecată.”** (pag. 5 și 16 a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015 în cauza penală a lui Nogai N., copia căreia anexată la cerere).

14.10.2. În prezenta cauză penală a lui L.Andriaș ce se află în procedura instanței de judecată spre judecare în prima instanță, procurorul i-l învinuiește pe ex-judecătorul Liliana Andriaș în baza art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal pentru pronunțarea unei hotărâri contrare legii soldată cu urmări grave, exprimate prin **“acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, generând o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele judecătorești la nivel național”**.

14.11. Astfel, în lipsa unui suport legal care ar determina concret înțelesul expresiei **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, în practică procurorii și instanțele judecătorești apreciază că **“urmări grave”** urmările prejudiciabile ce le generează infracțiunea prevăzută de art. 307 alin. (1) Cod penal.

14.12. Această practică de apreciere a expresiei **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal, este contrară principiului legalității și previzibilității legii penale care cer ca infracțiunile să fie definite cu mare exactitate, mai ales că expresia **“soldată cu urmări grave”** constituie circumstanță agravantă ce sporește răspunderea penală pentru infracțiunile prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal în raport cu infracțiunea prevăzută de art. 307 alin. (1) Cod penal și, ca urmare, a pedepsei stabilite pentru ea.

14.13. În plus, practica menționată de apreciere a înțelesului expresiei **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal nu este în concordanță nici cu doctrina dreptului penal conform căreia în contextul dispoziției de la lit. c) alin. (2) art. 307 Cod penal prin **“urmări grave”** se are în vedere decesul victimei, vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății (vezi: S. Brînză și V. Stati. Tratat de drept penal. Partea specială, vol. II Chișinău 2015 pag. 782; în acest sens vezi și A. Bărbăneagră și alții. Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu, Chișinău, pag. 671-673).

14.14. Pe lângă cele expuse, menționăm și faptul că Codul penal prevede nu numai în art. 307 alin. (2) lit. c) ci și în alte cel puțin 50 de componente de infracțiuni ca semne constitutive sau ca circumstanțe agravante provocarea de **“urmări grave”** sau **“alte urmări grave”**

14.15. Însa nici în normele din Capitolul XIII și nici în alte norme din Codul penal nu este dat înțelesul expresiilor **“urmări grave”** sau **“alte urmări grave”** din aceste articole.

14.16. În expertizile Codului penal al RM realizate în cadrul Programului de cooperare al Consiliului Europei pentru consolidarea statului de drept de către experții Vincent Coussirat-Coustere profesor de drept penal, Universitatea Lille II, Franța și Mariavaleria del Tufo, profesor de drept penal, Universitatea din Napoli II, Italia, se menționează faptul că expresiile **“urmări grave”** și **“alte urmări grave”** întâlnite în articolele din Cod Penal necesită de a fi excluse sau precizate. Or, principiile legalității și previzibilității legii penale cer ca infracțiunile să fie definite cu mare exactitate, mai ales că aceste expresii pot constitui cauza agravării răspunderii și, ca urmare, a pedepsei aplicate.

14.17. De asemenea și în doctrina dreptului penal al Republicii Moldova se consideră că expresiile **“urmări grave”** sau **“alte urmări grave”** ce se conțin în componentele de infracțiuni din Codul penal sunt imprevizibile și se propune de fi excluse din Codul penal (vezi de exemplu S. Crijanovschi. Aspecte teoretice și practice ale infracțiunii de șantaj Chișinău, 2012, CEPUSM, pag. 223) sau de a fi precizate (vezi de exemplu, I. Serbinov. Răspunderea penală pentru neglijență în serviciu. Chișinău, 2018, pag. 151).

14.18. Mai mult Curtea Constituțională în hotărîrea sa din 01 octombrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal (excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave) a declarat neconstituțional art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal din motivul că sintagma **“soldată cu urmări grave”** este formulată într-o manieră imprecisă

și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă excesivă de discreție. Acest fapt contravine articolelor 1 alin. (3) și art. 22, coroborate cu art. 23 alin. (2) din Constituție.

14.19. Această hotărîre a Curții Constituționale confirmă cu certitudine faptul că și expresia **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal este formulată într-o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților statului care le aplică o marjă excesivă de discreție. Or, după cum a menționat, cu bună dreptate, Plenul Curții Supreme de Justiție în hotărîrea nr. 7 din 15.05.2017 “Cu privire la aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu”, **infracțiunea de pronunțare cu bună-știință de către judecător al unei hotărîri, sentințe, decizii sau încheieri contrar legi, soldată cu urmări grave prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal reprezintă nu altceva decît un caz particular de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu, soldată cu urmări grave prevăzute de art. 328 alin (3) lit. d) Cod penal (pct. 5.8. a acestei hotărîri).**

14.20. Din aceste considerente susținem că expresia **“soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal este formulată într-o maniera imprecisă și neclară, din acest motiv nu poate fi interpretată strict, crează premise de interpretare extensivă defavorabilă persoanei și, astfel, nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate a legii penale garantate de art. 1 alin. (3) art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea Partea a V-a a Noțiței Explicative)

15. Din aceste motive, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție Republicii Moldova și conform hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, -

SOLICIT :

- Admiterea prezentei sesizări.
- De exercitat controlul constituționalității sintagmei **„soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal prin prisma corespunderii ei prevederilor art. 1 al. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.
- De declarat neconstituțională sintagma **„soldată cu urmări grave”** din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal din motivul că contravine art. 1 al. (3), art. 22 și art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a VI-a a Notiței Explicative)

16. Suplimentar referitor la obiectul sesizării considerăm necesar de menționat și următoarele.

Pînă în prezent nu este o hotărîre a Curții Constituționale, avînd ca obiect examinarea constituționalității sintagmei „**soldată cu urmări grave**” din lit. c) alin. (2) art. 307 Cod penal.

Curtea Constituțională în hotărîrea nr. 12 din 28 martie 2017 privind excepția de neconstituționalitate art. 307 Cod penal a recunoscut constituțional art. 307 din Cod penal **în măsura în care judecătorii din cadrul Judecătoriilor, Curților de Apel și Curții Supreme de Justiție pot fi trași la răspundere penală doar pentru pronunțarea cu intenție a unei hotărîri, sentințe sau încheieri contrare legii.** În această hotărîre Curtea nu s-a expus asupra constituționalității sintagmei „**soldată cu urmări grave**” din art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. La prezenta sesizare urmeaza sa fie anexate:

- materialele dosarului penal nr. 22-1- 1379-23022017;
- cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate adresate judecătoriei Chișinău sediul Ciocana și copiile documentelor anexate la ea.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: **mun. Chișinău**

Data: 15 **noiembrie 2018**

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Marin Afanas avocat,
apărător al inculpatului Liliana Andriaș

44
Dosarul nr.1-74/2017
22-1-1379-23022017

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
instanța de judecată în componența:

președintele completului
judecători

Sergiu DAGUȚA,
Igor BAȚALAI, Livia
MITROFAN,

grefier
cu participarea:

Nicoleta Eni,

acuzatorului de stat
procurorului în Procuratura Anticorupție
avocatului
inculpatei

Octavian Iachimovschi,
Marin Afanas,
Liliana Andriaș,

examinând în ședință de judecată publică, în cauza penală de învinuirea lui Liliana Andriaș de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.33, 307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, cererea înaintată de avocatul Marin Afanas în interesele inculpatei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată, -

A C O N S T A T :

Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, examinează cauza penală de învinuirea lui Liliana Andriaș de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.33, 307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Inculpatei L.Andriaș i se aduc acuzații precum că dumneaei exercitând funcția de judecător a pronunțat și a semnat cu bună-știință acte judecătorești contrare Legii, ceea ce atestă imparțialitatea și incorectitudinea actului de justiție, prin ce a înlăturat obstacolele la realizarea infracțiunii de spălare de bani de către autori, având ca temei ordonanța emisă de către aceasta la 26.11.2012, în perioada 26.12.2012-22.03.2013 prin intermediul BC "Moldincombank" SA, suma de 500 000 000 dolari SUA care a fost transferată pe contul nr.2251409676 al executorului judecătoresc Svetlana Mocan, ulterior aceasta fiind transferată pe conturile companiei Denison Limited cu sediul în Belize, deschise în instituția financiară străină TrastaKomerbanka din Letonia.

În acuzațiile aduse se mai atestă fapte prejudiciabile similare comise de către Liliana Andriaș, exprimate prin ajutorul acordat și anume înlăturarea obstacolelor la realizarea infracțiunii de spălare de bani de către autori, având ca temei ordonanța emisă de către

48
aceasta la 01.07.2013, în perioada 21.08.2013-17.01.2014 prin intermediul BC "Moldincombank" SA, suma de 740 000 000 dolari SUA a fost transferată pe contul nr.2251409676 al executorului judecătoresc Svetlana Mocan, ulterior aceasta fiind transferată pe conturile companiei Westbum Enterprises Limited cu sediul în Marea Britanie, deschise în instituția financiară străină TrastaKomerbanka din Letonia.

În consecința faptelor săvârșite de către judecătorul Liliana Andriaș au fost, inclusiv, înlăturate obstacolele la realizarea infracțiunii de spălarea banilor din Federația Rusă în alte state, caracterizate prin acordarea de asistență, în vederea transferului de bani în sume de 500 000 000 și de 740 000 000 dolari SUA prin sistemul bancar al Republicii Moldova, de către persoane care știau ori trebuia să știe că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui sau a deghiza originea ilicită a mijloacelor bănești, fiind realizată o etapă componentă a procesului complex infracțional de spălarea banilor, care a implicat mai mulți participanți din diferite state, fapte care au afectat iremediabil actul de justiție și imaginea justiției din Republica Moldova pe plan internațional și pierderea încrederii în instanțele de judecată la nivel național, astfel fiind discreditată înalta funcție de judecător.

Astfel, inculpatei Liliana Andrieș i-au fost aduse acuzații de comiterea infracțiunilor prevăzute la art.33, art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, după indicii calificativi, pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri contrare legii, acțiuni soldate cu urmări grave, concurs real de infracțiuni.

În ședința de judecată, avocatul Marin Afanas, care apără interesele inculpatei Liliana Andriaș, a înaintat o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale, ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru a verifica constituționalitatea sintagmei „**soldată cu urmări grave**” din art.307 alin.(2) lit.c.) din Codul penal, prin prisma corespunderii ei prevederilor art.1 alin.(3), art.22 și art.23 din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, în temeiul art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală, a solicitat suspendarea examinării cauzei de învinuire a lui Liliana Andriaș de comiterea infracțiunii prevăzute de art.33, 307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

În motivarea cererii a indicat că, sintagma „**soldată cu urmări grave**” din art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, este neconstituțională, ori Curtea constituțională, în hotărârea nr.4 din 07 februarie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 424 alin.(2), 431 alin.(1) pct.1¹ din Codul de procedură penală și art.362¹ din Codul penal, a reținut că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, garantat de art.1 alin.(3) din Constituție. Curtea Constituțională în această hotărâre a menționat că încriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală.

Astfel, Legea penală constituie ansamblul de reguli juridice formulate într-o manieră clară, conchisă și precisă. Sintagma „**soldată cu urmări grave**” nu corespunde acelor cerințe ale principiului clarității și previzibilității Legii penale, garantat art.1 alin.(3) art.(22) și art.23 alin.(2) din Constituție. Circumstanța agravanta „soldată cu urmări grave”, din art.307 Cod penal, are o natură estimativă și aprecierea existenței sau inexistenței a fost lăsat de legiuitor la discreția procurorilor și instanțelor judecătorești.

În prezenta cauză penală, inculpata Liliana Andriaș se învinuiește pentru pronunțarea unei hotărâri contrare legii, soldată cu urmări grave, exprimate prin acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, generând o imagine negativă a sistemului judecătoresc al Republicii Moldova, pe plan internațional și pierderea încrederii în sistemul judecătoresc. Astfel, lipsa unui suport legal care ar determina concret înțelesul expresiei „soldată cu urmări grave” este contrară principiului legalității și previzibilității legii penale.

Inculpata Liliana Andriaș a susținut cererea înaintată de avocatul Marin Afanas și a solicitat admiterea cererii.

Acuzatorul de stat, Octavian Iachimovschi, a solicitat respingerea cererii înaintate de partea apărării și a comunicat instanței de judecată că, urmări grave puse în sarcina inculpatei Liliana Andriaș sunt descrise în actul de învinuire.

Studiind cererea formulată de partea apărării, analizând argumentele invocate de părți, prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile Legii, completul consideră ca fiind întemeiată cererea înaintată de avocatul Marin Afanas, în interesele inculpatei Liliana Andriaș, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și care urmează a fi admisă, din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor art.(7) alin.(3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

La capitolul ce ține de excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a accentuat că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

Astfel, prin hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 Curtea Constituțională, a hotărât că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, *limitându-se exclusiv la verificarea*

întâlnirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate;

- până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În acest sens, se cere a fi precizat că, odată fiind invocată excepția de neconstituționalitate în cauza penală menționată supra, competența instanței de judecată se limitează în mod exclusiv doar la verificarea îndeplinirii condițiilor menționate expres în hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, ori verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în cazul neîndeplinirii condițiilor menționate supra. În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În parte ce ține de condițiile necesare sesizării Curții Constituționale, instanța de judecată notează că, în speță, avocatul Marin Afanas, în interesele inculpatei Liliana Andriaș, a invocat neconstituționalitatea sintagmei „*soldată cu urmări grave*” din art.307 alin.(2) lit.c.) din Codul penal, prevedere care se include în sfera de aplicabilitate a art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prevederile invocate de partea apărării, ca fiind neconstituționale, în mod cert urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale, ori anume circumstanța agravantă „*soldată cu urmări grave*” este inclusă în învinuirea adusă lui Liliana Andriaș, i se încredințează acesteia și anume circumstanța în cauză a dictat calificarea faptei lui Liliana Andriaș conform alin.(2) art.307 din Codul penal, în detrimentul alin.(1) art.307 din Codul penal.

În partea ce ține de existența unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată remarcă faptul că, sintagma „*soldată cu urmări grave*” prevăzută la art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, nu a fost supusă verificării sub aspectul constituționalității normei date, nefiind dată o apreciere „*urmărilor grave*” în sensul art.307 din Codul penal.

Din aceste considerente, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite toate condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate și că cererea înaintată în acest sens de către avocatul Marin Afanas, în interesele inculpatei Liliana Andriaș, urmează a fi admisă, cu sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Totodată, admiterea cererii în cauză și sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, implică, în mod imperativ, prin prisma prevederilor art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală și a prevederilor Hotărârii nr.2 din 09 februarie 2016 adoptată de Curtea Constituțională, suspendarea judecării cauzei penale de învinuire a lui Liliana Andriaș în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.33, 307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Reiesind din cele menționate, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală și prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016, instanța de judecată,-

D I S P U N E :

Se admite cerere înaintată de avocatul Marin Afanas, în interesele inculpatei Liliana Andriaș, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor art.307 alin.(2) lit.c) din Codul penal, a sintagmei „soldată cu urmări grave”, prin prisma corespunderii ei prevederilor art.(1) alin.(3), art.22-23 din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă examinarea cauzei penale de învinuire a inculpatei Liliana Andriaș, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.33, 307 alin.(2) lit.c) din Codul penal.

Se expediază Curții Constituționale sesizarea adresată cu anexe și materialele relevante din cauza penală nr.1-74/2017 (22-1-1379-23022017), de învinuirea lui Liliana Andriaș, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.33, 307 alin.(2), lit.c) din Codul penal, pentru examinarea admisibilității excepției de neconstituționalitate.

Încheierea este definitivă.

**Președintele completului,
judecător**

Sergiu DAGUȚA,

judecători

Igor BAȚALAI

Livia MITROFAN